

Instytut Pamięci Narodowej - Łódź

<https://lodz.ipn.gov.pl/pl6/aktualnosci/121351,Zmarla-dzialaczka-zdunskowolskiej-Solidarnosci-Grazyna-Barton.ht>
ml
07.05.2024, 00:00

Zmarła działaczka zduńskowolskiej „Solidarności” Grażyna Barton

**Nie żyje Grażyna Barton, opozycjonistka i jedna z najaktywniejszych kobiet zduńskowolskiej „Solidarności”.
Zmarła 29 października 2020 r. Miała 73 lata.**

Zmarła działaczka zduńskowolskiej „Solidarności” Grażyna Barton

Nie żyje Grażyna Barton, opozycjonistka i jedna z najaktywniejszych kobiet zduńskowolskiej „Solidarności”. Zmarła 29 października 2020 r. Miała 73 lata.

Grażyna Barton urodziła się 9 sierpnia 1947 r. w Łodzi w rodzinie Ireny i Eugeniusza Wróblewskich. Jednak całe życie była związana ze Zduńską Wolą. Od roku 1980 aktywna działaczka Delegatury Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność” w Zduńskiej Woli. Po wybuchu stanu wojennego, a także z chwilą „urlopowania” jej z pracy przez komisarza wojskowego, od 14 grudnia 1981 r. razem z ks. Kazimierzem Chłopeckim prowadziła przy parafii Wniebowzięcia NMP w Zduńskiej Woli Ośrodek Pomocy dla internowanych, ich rodzin oraz zwolnionych z pracy za przekonania polityczne. Ośrodek objął swym zasięgiem prawie wszystkie rodziny internowanych, choć liczba potrzebujących zwiększała się z coraz częstszymi zwolnieniami z pracy na terenie miasta. Grażynie Barton w tym celu udało się nawiązać ścisłą współpracę z o. Stefanem Miecznikowskim w Łodzi i pracującą w jego ośrodku Anną Brzozowską, która miała szerokie kontakty z inteligencją we Francji, skąd do Polski przywożono przeróżne dary. Była wielokrotnie zastraszana, nierzadko nie wracała na noc do domu, obawiając się zatrzymania, jednak aktywnie działała w dalszym ciągu w zdelegalizowanej „Solidarności”.

Brała udział w kolportażu nielegalnej prasy i ulotek antyrządowych. Na terenie Łodzi posiadała cztery skrzynki kontaktowe, do których przychodziły różnego rodzaju materiały, które przekazywała do Zduńskiej Woli. Kolportowane były one wśród pracowników zduńskowolskich zakładów. Za tę działalność, w mieszkaniu Grażyny Barton funkcjonariusze SB przeprowadzili kilka razy rewizję. Na początku stycznia 1982 r. został pobita przez nieznaną sprawców, po którym pojawiły się u niej spore problemy ze zdrowiem, do którego już nigdy nie powróciła, a do życia musiała jej wystarczyć niewielka renta inwalidzka.

Grażyna Barton w Zduńskiej Woli znana była ze swojej bezinteresownej działalności społecznej. Była inicjatorką wmurowania 12 sierpnia 1985 r. tablicy upamiętniającej śmierć ks. Jerzego Popiełuszki przy kościele WNMP, którą poświęcił ks. bp Roman Andrzejewski w obecności 250 byłych więźniów KL Auschwitz. To także dzięki niej, w Zduńskiej Woli, jest dziś pomnik ofiar katastrofy Tu-154 w Smoleńsku. Wraz z innymi mieszkańcami Zduńskiej

Woli powołała do życia Społeczny Komitet Budowy Pomnika Ofiar Katastrofy Smoleńskiej, a sam obelisk odsłonięto uroczyście w sierpniu 2011 r. W roku 2012 zapoczątkowała w mieście coroczne obchody 1 marca, czyli Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Była pomysłodawczynią wykonania w roku 2013 zduńskowolskiego pomnika Żołnierzy Wyklętych Zrzeszenia WiN u zbiegu ul. Złotnickiego i al. Kościuszki.

Grażyna Barton w ostatnim czasie przekazała wiele materiałów i dokumentów archiwalnych z działalności zduńskowolskiej „Solidarności” do Oddziałowego Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi. Należała do Towarzystwa Przyjaciół Zduńskiej Woli. Działała także w Stowarzyszeniu Działaczy Niepodległościowych „Nieprzejednani”.

Ostatnie pożegnanie zduńskowolskiej opozycjonistki Grażyny Barton zaplanowano na środę o godz. 12 w kościele św. Pawła Apostoła. Pochówek odbędzie się na starym cmentarzu przy ul. Łaskiej. Zapamiętana zostanie jako bardzo skromna osoba, ale przede wszystkim jako aktywna działaczka niepodległościowa i żarliwa patriotka.

Biogram zmarłej jest autorstwa Pana Jarosława Stulczewskiego.

Grażyna Barton, 2020,
fot. T. Misiak